

The Path of the Mystic #11 vraag 2.

Het ego is de grootste slavernij.

9 mei 1986 PM in Punta Del Este, Uruguay.

Vraag 2

Geliefde Osho,

Is elk volgend leven dat we krijgen een spirituele vooruitgang op het vorige leven?

Niet noodzakelijk. Het kan zijn, het kan niet zo zijn; het hangt alles af van de persoon. Er is geen wet in de existentie dat je altijd hoger gaat; je kunt ook lager gaan. Je kunt lager dan het voorgaande stadium vallen. Het pad van de evolutie wordt slechts zeker als je meer bewust wordt; dan is elk opeenvolgend leven op een hoger plan.

Maar hoeveel mensen proberen om meer bewust te zijn? Integendeel, de meeste mensen in de wereld proberen zo onbewust mogelijk te zijn, want het beetje bewustzijn dat zij kennen is niets dan begeerte, leed, ongerustheid. Het is een kwelling, een spanning. En er is geen zekerheid dat wat jij doet het juiste is, dus is er grote angst, aarzeling. In het kleine bewustzijn dat de mens heeft is hij altijd in de positie van of dit of dat – verdeeld, gespleten, verscheurd – het ene deel trekt in de ene richting, het andere deel trekt in de andere richting. Hij is eenvoudigweg miserabel.

Het is niet toevallig dat alcohol en andere drugs waarin je bewustzijn in het uitgestrekte onbewuste kan verdrinken zo oud zijn als de mens zelf. Duizenden keren is het de mens ingeprent dat hij deze dingen moet stoppen. Hij is er voor gestraft – hij heeft gevangenschap, boetes geleden – maar deze drugs geven hem iets wat groter is dan je straffen.

Alle religies zijn in de grond tegen drugs, alle regeringen zijn in de grond tegen drugs, alle opvoedkundige systemen zijn tegen drugs. Het is erg vreemd: iedereen is tegen drugs; waarom blijven de drugs dan toch bestaan? En er is geen enkel mens die opstaat en vraagt waarom.

Drugs zijn net zo oud als de mens en de poging om het te stoppen is ook zo oud als de mens, en elke poging heeft gefaald – en de pogingen worden gedaan door de machtigen tegenover het individu die geen macht heeft. Maar toch zijn ze niet in staat geweest drugs uit het menselijk leven te bannen. En ik denk niet dat ze ooit in staat zullen zijn het uit te roeien, want zij hebben geen aandacht voor de eigenlijke oorzaak – waarom de mens onbewust wil zijn. Zij gaan door met tegen de symptomen te vechten, wat eenvoudigweg stom is.

Geen van de religies, geen regering, voorziet in de exacte reden waarom de mens onbewust wenst te worden. In feite zouden ze het niet kunnen zeggen zelfs als ze het wisten, want het is een veroordeling van hun hele maatschappij. De manier waarop ze de wereld hebben gecreëerd is zo lelijk dat mensen niet bewust willen zijn. Mensen willen onbewust worden, mensen willen gewoon alles vergeten. Ze zijn bereid de straf ervoor te nemen, ze zijn bereid er voor in de gevangenis te gaan, maar ze zijn niet bereid te stoppen met drugs, want de wereld die deze zogenaamde machtigen en zogenaamde religies hebben gecreëerd is het niet waard om bewust in te zijn; het is eenvoudig miserabel.

En tenzij we de situatie veranderen... of we maken het bewuste leven van de mens zo mooi, zo liefdevol, zo gelukkig, dat hij niet meer onbewust wil worden – hij zou liever meer bewust worden – of we moeten de mens compleet vrij maken van al deze dingen die hem miserabel kunnen maken.

Dan zou hij niet meer onbewust willen zijn. Dan zou hij steeds meer bewust willen zijn, want hoe bewuster hij is, des te sappiger het leven wordt, hoe avontuurlijker het leven wordt, des te meer komt hij te weten over de mysteriën van de existentie.

Hij wil meer bewust worden, en zijn verlangen naar meer bewustzijn zal niet stoppen totdat hij absoluut bewustzijn heeft bereikt – totdat hij zuiver bewustzijn is en er zelfs niet een klein hoekje van duisternis en onbewust zijn in hem is, totdat hij vol licht is, alleen maar licht.

De hele geschiedenis van de mens is een geschiedenis van de mens steeds meer onbewust te maken, en drugs zijn niet de enige manier. Er zijn andere dingen die de mens onbewust maken. Dus is het mogelijk dat een mens soms niet geïnteresseerd is in drugs maar dat houdt niet in dat hij geïnteresseerd is om bewust te blijven; hij heeft een ander soort drug gevonden dat niet als drug

wordt beschouwd – bijvoorbeeld een mens die vol verlangen naar macht is. Dat is ook een drug, maar hij kan zich niet veroorloven om totaal onbewust te zijn; hij moet vechten voor de macht, en hij moet bewust blijven.

Politiek is een drug van dezelfde categorie als marihuana, LSD, misschien gevaarlijker want de mensen die marihuana of LSD of hasjiesj namen hebben de wereld geen schade berokkend. Ze hebben zichzelf kwaad gedaan maar zij hebben anderen niets aangedaan. Maar de politici? Zij hebben alleen maar ellende gebracht. De hele geschiedenis is vol bloed. De mensen nu die marihuana en andere soortgelijke dingen gebruikten, zij creëren geen geschiedenis, zij brengen geen Genghis Khan, Tamerlane, Nadir Shah, Alexander de Grote, Napoleon Bonaparte of Adolf Hitler voort. Zij creëren niet dit soort monsters. Hun drug is erg onschuldig in vergelijking met de politiek. Iemand kan geld najagen... geld wordt dan bijna als een drug voor hem. Ik kende een man... ik heb nooit enig andere mens zo verslaafd aan geld gezien. Als hij een biljet van honderd roepie in je hand zag, kon hij niet weerstaan het aan te raken. En de manier waarop hij het deed, was alsof hij zijn geliefde aanraakte. Hij bekeek het dan van alle kanten en voelde eraan. En het was niet zijn biljet, hij moest het teruggeven.

Hij gaf nooit geld terug aan iemand waar hij van geleend had; hij kon het eenvoudigweg niet. Ik zal het geen misdaad noemen; het was eenvoudig onmogelijk voor hem van het geld afscheid te nemen. Hij had genoeg geld. Hij had zeven huizen die hij verhuurde en hijzelf leefde in een opvanghuis, een dharmashala, een caravansera, waar je drie dagen voor niets mag verblijven. Maar de stad was groot en had vele caravansera, dus kon hij drie dagen in deze caravansera verblijven en dan verhuisde hij weer naar een ander caravansera. En al zijn geld was ondergebracht in verschillende banken. Hij was zo bang dat een bank failliet zou gaan – het is beter het geld op verschillende plaatsen te bewaren. Ik vroeg hem vaak, “Wat wil je er mee doen? Je hebt geen vrouw.” Hij trouwde nooit om de simpele reden dat vrouwen te zeer geïnteresseerd zijn in het uitgeven van geld. Dat zou de moeilijkheid zijn, en hij was bang dat het chaos zou brengen in zijn vreedzaam leven – het is beter vrouwen te vermijden. Hij had geen kinderen. “Voor wie ben je het geld aan het verzamelen?” Hij zei, “Ik houd van geld.”

“Maar, “ zei ik, “Geld is alleen zinvol als je het gebruikt; jij gebruikt het niet! Of je nu een miljoen roepie of twee miljoen of vijftig miljoen... het maakt geen verschil of je iets op de bankrekening hebt of niets – het is hetzelfde. Je neemt er nooit iets van.”

Hij zei, “Je begrijpt het niet. Het is zo’n troost voor het hart. Gewoon het tellen van geld is zo’n voeding.”

Elke dag in de avond was hij gewend me op te zoeken. Niemand hield van hem omdat iedereen dacht dat hij gemeen was, gewoonweg gemeen. Maar ik vroeg hem er over... ik wilde begrijpen wat voor soort mind hij had – hij was een uniek persoon! En hij bracht dan zijn notitie boek mee en liet me dan zien, “Nou in deze bank is zoveel, in die bank zoveel, en dit is het totaal. Zie je het? Het totaal is vermeerderd!” En je kon de flikkering in zijn ogen zien. Nou deze man is absoluut verslaafd; hij is niet langer bewust.

Hij had geen andere zorgen; hij was een mens die maar op een ding gefocust was. Toen hij stierf was ik erbij. De dokters wisten dat ik de enige mens was die hij iedere dag bezocht, dus ze informeerden mij dat hij stervende was. Ik vroeg op welke afdeling hij lag. Ze zeiden, “U kent hem, hij ligt op de kostenloze zaal! Hij kan zelfs niet sterven op een zaal waar hij voor moet betalen. Hij kan geen geld van de bank afhalen wat er ook gebeurt. En hij houdt al zijn bankrekeningen in zijn hand.” Dat was zijn leven.

Toen ik daar kwam was hij erg gelukkig. Al zijn bank bezittingen tegen zijn hart drukkend en met beide handen vasthoudend stierf hij. Ik heb veel mensen zien sterven, maar hij stierf zo mooi. Hij had miljoenen roepies en eigendommen ter waarde van miljoenen en hij stierf als een bedelaar in een kostenloze afdeling. Maar hij was absoluut gelukkig.

Er zijn mensen die verslaafd kunnen raken aan geld, mensen die verslaafd raken aan macht, maar ze doen hetzelfde, op een beetje meer sofistische manier, als de eenvoudige mensen doen die marihuana nemen. Geen marihuana gebruiker zal een Adolf Hitler worden – onmogelijk. Hij zal het

niet interessant vinden. Geen opium gebruiker zou zich druk maken om eerste minister te worden; want wie zal dan de opium nemen?

Ik heb je verteld over de opium verslaafde kapper, een vriend van mijn grootvader. Ik had hem verteld, "Je wordt zo zeer gerespecteerd" – dat was een leugen, maar hij genoot er zo van dat ik niet denk dat het kwaad kon. Als iemand er zo van geniet en zich gelukkig voelt, en het kost niets... Ik zei, "Je wordt zo gerespecteerd dat als je meedoet in de verkiezingen je elke baan kunt krijgen die je wenst."

Hij zei, "Dat weet ik, maar het kost zoveel moeite; je moet haast bedelen om de stemmen. Bovendien als ik opium neem ben ik de keizer van de hele wereld. Wie wil dan nog in de ministerraad of eerste minister worden? Met mijn opium ben ik dat al."

Deze mensen hebben geen kwaad gedaan, en de mensen die wel schade hebben berokkend, beschouwen we niet als verslaafden van een of andere drug. Hun drugs zijn erg subtiel. En de strijd is geweest van deze subtiele drugsverslaafden die de arme drugsverslaafden de hele geschiedenis door voortdurend hebben bestookt. Nog steeds doen ze hetzelfde, en ze zullen doorgaan hetzelfde te doen. Maar ze kunnen de situatie niet veranderen om een eenvoudige reden: waarom zou een persoon bewust willen zijn? Er is niets. Onbewust- zijn heeft een aantrekkingskracht. Het helpt je om al je zorgen te vergeten. De hele wereld verdwijnt, met zijn atoomwapens en Ronald Reagans. Dat is de reden waarom mensen niet geprobeerd hebben meer bewust te zijn omdat het kleine bewustzijn hen niet de smaak heeft gegeven om naar meer ervan te verlangen. Het is een werkelijk bittere ervaring geweest; ze wensen het niet.

Dit zijn de twee manieren: Of de wereld wordt zo mooi dat de bitterheid van bewustzijn verandert in een lieflijke ervaring – wat niet zal gebeuren, het is bijna hopen tegen alle hoop in... De andere mogelijkheid is dat individuen hun bewustzijn kunnen vergroten en met het toenemen van hun bewustzijn, de bitterheid verdwijnt. Ze komen bij een schone grond die de wereld nog niet besmet heeft. Hoe intenser bewust zij worden, des te schoner de grond, hoe frisser het water, wat direct van de gletsjers komt – en dan ontstaat een groot verlangen om het allemaal te hebben. Dan zal in elk leven hun bewustzijn toenemen.

Anders is elk leven een bittere ervaring geweest: je hebt niets van waarde verworven, je hebt gewoon een heel leven verloren. Je hebt het ellendig gehad en op een of andere manier geleefd – als het ware je eigen lijk op je schouders dragend – en gestorven.

Deze ervaring zal je niet een hogere kwaliteit geven in het toekomstend leven... misschien een lagere kwaliteit zodat je minder bewust bent en je minder lijdt. Het kan je een staat geven waarin je bijna onbewust bent zodat je niet lijdt. Als je lijden te ondraaglijk is geweest, dan zal het volgend leven je beschermen, maar dat zal een neergang zijn. Het kan alles betekenen.

Bijvoorbeeld, een Indiase heilige, Surdas... Zijn liederen zijn prachtig. Hij was groot als dichter, maar in zijn leven niet. Vanwege zijn devote liederen en vanwege zijn offer, een enorm offer... Hij was een sannyasin en bedelde gewoonlijk, en een vrouw, een jonge vrouw, vroeg hem, "Waarom zou je naar andere huizen gaan? Ik zal er elke dag voor zorgen... ik wil je graag voedsel geven. Kun je zo vriendelijk voor me zijn?"

Hij kon geen nee zeggen, want in de Hindoe religie bestaat er geen beperking... De Boeddhistische monnik kan niet elke dag naar hetzelfde huis gaan, hij moet een ander huis zoeken. De Jaina monnik kan ook niet naar hetzelfde huis gaan, hij moet een ander huis zoeken. Maar in het Hindoeïsme is er geen beperking, dus hij begon daarheen te gaan. Ze bereidde heerlijk voedsel voor hem, en hij nam het voedsel met dankbaarheid.

Maar op een dag dacht hij, "Waarom doet deze vrouw zo'n moeite? Elke dag maakt ze zo'n verrukkelijk eten voor me. Ik moet het haar vragen." En hij vroeg haar, "Waarom doe je zoveel moeite?"

Ze zei, "Ik houd van je ogen, en ik wil je ogen elke dag zien. Het eten klaar maken is geen moeite voor mij, maar als ik jou niet zie dan mis ik de hele dag iets. Dat doet pijn."

Surdas dacht, "Dit is gehechtheid." Dit is de manier waarop asceten denken. "Dit is gehechtheid... die vrouw is gehecht; ze wordt aangetrokken door mijn ogen, en dat is niet goed. Deze ogen kunnen gehechtheid in de mind van andere mensen creëren – en ik zal de oorzaak zijn dat al deze mensen

verdwalen.” Dus hij nam beide ogen eruit en ging, met de hulp van een vriend, naar de vrouw. Hij bood de ogen aan en zei, “Omdat je van deze ogen houdt, hier zijn ze. Ik zal nooit meer terugkomen want wat je wenste en waar je van hield is nu bij je. En bovendien zal het moeilijk voor me zijn om het huis te vinden. Vandaag heeft een vriend geholpen, maar er is niemand die me iedere dag gaat helpen, En dat is ook niet nodig.”

De vrouw kon niet geloven wat hij had gedaan. Er zat bloed over heel zijn gezicht. Ze zei, “Maar ik heb nooit gezegd dat je de ogen eruit moest halen om aan mij te geven. Ze waren mooi als een deel van jou maar nu zijn ze dood.”

Hindoes hebben hem tot een heilige gemaakt omdat hij zo'n groot offer bracht om mensen van gehechtheid te weerhouden. Ik zie het anders. Ik vind het volkomen nonsens. Als morgen nu iemand je neus mooi vindt, snij je dan je neus af. Als iemand dol is op je oren, snij je dan je oren eraf. Als iemand van je hoofd houdt snij je jouw hoofd af en einde jou!

Ik denk niet dat het enige zin heeft gehad. En wat was er nou verkeerd? De vrouw hield van je ogen. Ze had niets van je gevraagd, en op de eerste plaats waarom zou je denken dat die ogen van jou zijn? Die ogen behoren tot de existentie. Zoals iemand van de sterren of de bloemen kan genieten, kan iemand genieten van de ogen van een ander. En de vrouw had nooit om iets gevraagd. Het was een wrede daad, een gewelddadige daad. Ik heb Surdas erg sterk veroordeeld. Hindoes zijn erg boos want zij beschouwen hem als een van de grootste heiligen. Ik zei, “Hij is geen heilige, hij is eenvoudig een dodo. Hij heeft die vrouw werkelijk pijn gedaan. Hij is gewelddadig met zichzelf geweest en nog meer met de vrouw. Nu zal de vrouw haar hele leven ellendig blijven omdat ze zei van zijn ogen te houden. Ze zal nooit in staat zijn zichzelf te vergeven.”

Er is een mogelijkheid dat die vrouw een betere staat van evolutie zal hebben bereikt en er is een mogelijkheid dat Surdas lager is gevallen – want wat hij deed was absoluut onmenselijk.

Lager vallen kan op vele manieren gebeuren. Bijvoorbeeld, Surdas kan in een volgend leven blind geboren worden. Dan zal tachtig procent van de ervaringen van het leven gemist worden. En er is niet een enkel blind mens geweest die verlicht werd. Er is niets wat het verhindert, maar het schijnt onmogelijk.

Het zijn je ogen die je tachtig procent van je ervaring geven. En die ervaring maakt je bewust dat je leven zich niet in de juiste banen afspeelt, dat er iets mis is, dat je moet veranderen. Een blinde heeft al die tachtig procent gemist. Hij leeft met het minimum, met slechts twintig procent van de ervaring; hij is bijna als een dier. Dus hij kan geboren worden als een man, maar hij is geboren op een lagere tree van de ladder van evolutie.

Het kan op vele manieren gebeuren dat je lager of dat je hoger kunt geraken. Een doofstom mens is een mens, maar niemand heeft ooit gehoord... Hij is perfect stil – hij heeft nooit enig geluid gehoord – dus zou hij onmiddellijk een Boeddha moeten worden. Hij heeft nooit een geluid gehoord, hij heeft nooit geluid geuit – wat wens je nog meer? Hij heeft aan alle noodzakelijke voorwaarden voldaan – meer dan je wenste. Maar geen doofstomme kerel is ooit verlicht geworden want het moet begrepen worden: als je doofstom bent weet je niet wat stilte is.

Het is een misvatting van mensen te denken dat deze mens in volkomen stilte is. Dat lijkt slechts zo vanaf de buitenkant. Hij weet niets van stilte, want om stilte te kennen moet je geluid kennen, en om stil te zijn moet je in staat zijn om te spreken. Hij kan niet spreken, hij kan niet horen: hij heeft geluid en stilte beiden gemist. Hij is in een erg vreemde situatie – van waaruit te groeien? Het is erg moeilijk, bijna onmogelijk.

Dus je zult niet perse groeien enkel door steeds maar weer geboren te worden. Je kunt gewoon in dezelfde cirkel door blijven gaan, nooit enige spirituele kracht, enig evolutionair bewustzijn bereikend.

Maar als je in dit leven probeert meer bewust te worden, wat je ook wint zal bij je blijven in je volgend leven; het gaat nooit verloren. Dus in het volgend leven kun je precies beginnen vanaf het punt waar je in het vorig leven geëindigd bent, want je hebt slechts het lichaam veranderd; jij bent dezelfde. Dus als iets in je bewust is geworden, zal het bewust in je blijven in het nieuwe leven. Alles heeft een frisse start; met niets dat je zal belemmeren, je zult meer kansen hebben, meer gelegenheden om te groeien. Het hangt allemaal van jou af.

Ik denk niet, want ik ben geen enkel geval tegen gekomen, dat je zo laag kunt vallen dat je van een mens als dier geboren wordt. Maar Jainisme en Boeddhisme zijn het er beiden over eens dat je lager kunt vallen, en ik kan het feit niet ontkennen – het kan mogelijk zijn – want zij hebben duizenden jaren op miljoenen mensen gewerkt. Ze kunnen een paar gevallen tegen gekomen zijn dat een persoon werkelijk tot zo'n onbewustheid is gezonken dat hij als een dier werd geboren. Maar ik ben het nooit tegen gekomen, dus ik kan het niet zeggen.

En ik zie er niet veel redelijkheid in. Een mens kan lager vallen, maar hij zal een mens blijven; hij kan niet iets doen dat hem een dier maakt. Ik ben nooit enig individu tegen gekomen met wie ik probeerde terug te gaan naar hun vroegere levens... Wat dit betreft ben ik het niet met het Boeddhisme en het Jainisme eens, maar ik geef hen elk voordeel van de twijfel. Ze kunnen het juist hebben want hun ervaring is lang en er is geen reden voor hen om het te verzinnen, tenzij zij het tegenkwamen... Misschien is het erg zeldzaam. Misschien kan een man als Adolf Hitler die miljoenen mensen zonder enige reden doodde zijn menselijkheid verloren hebben. Het kan in een zeker uniek geval mogelijk zijn.

Maar ik verschil ook van menig op een andere grond waarin ik voel dat ik gelijk heb en dat het Jainisme en het Boeddhisme, de twee religies die op vroegere levens gewerkt hebben, liegen. Het is onmogelijk voor hen niet het feit te zijn tegen gekomen wat ik jullie ga vertellen. Ze moeten het tegen gekomen zijn, maar vanwege hun leerstellingen –het was tegenstrijdig met hun dogma's, met hun filosofisch standpunt – ze hebben het eenvoudig niet vernoemd. Ze hebben niet direct gelogen, maar zelfs het niet vernoemen is een leugen. Het feit dat ik gevonden heb is, dat als je in dit leven als man bent geboren dan was je in je vorige leven een vrouw. En als je een vrouw bent in dit leven, dan was je in je vorige leven een man.

Geen van de religies vernoemen dit, en dat is vreemd. Ik ben het zonder uitzondering, bij elk onderzoek tegengekomen.

Geen van beide religies noemen het, en dat is vreemd. Ik kwam het zonder uitzondering bij elk geval tegen. En ik voel dat het psychologisch gegrond is, want een vrouw wordt het moe een vrouw te zijn en begint te voelen dat een man alles heeft – vrijheid, macht, aanzien – en dat zij niets heeft. Natuurlijk zal er bij het sterven een verlangen zijn om in een mannelijk lichaam geboren te worden. Hetzelfde is de situatie voor de man. Ofschoon hij macht heeft, ofschoon hij meer vrijheid heeft, diep van binnen voelt hij zich minderwaardig aan de vrouw want zij heeft de macht om leven te creëren, wat hij niet heeft. Ze is ook mooier. Ze schijnt meer geworteld, geaard.

Zelfs in de moeders baarmoeder... Ervaren moeders die een of meer kinderen gebaard hebben weten heel goed na een paar maanden of het een jongen of een meisjes baby is, want het meisje blijft erg rustig in de baarmoeder en de jongen begint in de baarmoeder te trappelen – hij begint te voetballen. De moeder kan weten of het een jongen of meisje is.

In het leven is de vrouw ook meer geworteld, vrediger. Een enkele keer krijgt ze woedeaanvallen; de man krijgt geen woedeaanvallen, hij pot ze op. Het is beter hen als iets kleins eruit te gooien dan tegelijk als een massa, want op een grote schaal is het gevaarlijk. Het betekent zelfmoord of moord of gek worden. De massaliteit van woedeaanvallen is erg gevaarlijk. Maar gewoon een kleine schok en binnen een paar minuten of uren is de vrouw terug. Ze is stil en ze vergeet bijna... De vrouw heeft een kwaliteit van het kind in zich bewaart. De man gaat door deze kwaliteit te verliezen. Hij wordt sluw want hij heeft met allerlei soorten geslepen mensen te maken. Dus wordt hijzelf ook sluw; anders is het moeilijk om te overleven. Dus langzaam voelt hij dat de vrouw meer geniet. Zelfs seksueel voelt hij dat de vrouw meer geniet dan hij geniet. En als ze ouder worden begint hij te voelen dat hij niets meer geniet en de vrouw geniet zoveel dat hij jaloers begint te worden.

Dus de man die sterft zal denken om als vrouw geboren te worden. Dit is het normale proces. Er kunnen uitzonderingen zijn – die zijn er. Als je bewust sterft, dan zal het een andere zaak zijn. Maar Jainisme en het Boeddhisme beiden zijn over deze zaak stil gebleven om de eenvoudige reden dat ze denken dat een man een hogere staat heeft en een vrouw een lagere staat heeft. En hier kun je dus zien dat zelfs mensen die erg oprecht zijn onlogisch kunnen worden. Ze geven toe dat een man kan vallen en een dier kan worden, maar geven niet toe dat een man kan vallen en een vrouw kan worden! En dat is dichterbij; het is geen grote val, slechts een enkel stapje misschien. Als ze gelijk

hebben dat de vrouw lager is, waarom kan een man dan niet een vrouw worden? Als het aanvaard wordt dat hij een hond of een ezel kan worden...

Maar volgens mij om hier niets over te zeggen is erg oneerlijk. Het eerste ding is dat ze de vrouwen niet het idee willen geven dat het erg makkelijk voor haar is om als een man geboren te worden. Het is zo makkelijk dat enkel door het te verlangen bij het sterven, ze als een man geboren zal worden. Beide religies willen duidelijk maken dat de staat van man te bereiken een moeilijke reis is; het kan niet gebeuren door het enkel te wensen. De vrouw moet allerlei soorten ascetische oefeningen en disciplines doormaken die de man ook doet, maar de man zal verlichting bereiken; met dezelfde oefeningen zal de vrouw het man zijn bereiken. Het schijnt dat de afstand tussen de vrouw en de man precies dezelfde is als tussen de man en verlichting! Dus dezelfde soort oefeningen zijn nodig. Dit is absolute nonsens.

Verder gaat het tegen het ego van de man in om in het volgend leven als vrouw te worden geboren. Hij is bereid een paard te worden, hij is bereid een olifant te worden, hij is tot alles bereid – maar niet als een vrouw! Want met de olifant is er geen probleem, geen moeilijkheid, geen gevecht, niets; maar met een vrouw is er een constant conflict.

Maar mijn ervaring is dat het bijna als een soort wiel is; man en vrouw zijn net zoals het Chinese yin en yang wiel. De ene keer ben je man, de andere keer ben je een vrouw, en het wiel draait door – tenzij je verlicht wordt. Dan stopt het wiel. En man en vrouw zijn deel van een wiel, een geheel, een cirkel.

En nu, door plastische chirurgie, weten we dat Mahavira en Boeddha beiden het fout hadden. Ik heb gelijk...want de plastische chirurgie kan jou niet in een ezel veranderen, maar plastische chirurgie kan een man in een vrouw veranderen en een vrouw in een man. Hoe geniaal een plastisch chirurg ook is, hij kan je niet in een paard of een olifant veranderen. Het schijnt absoluut onmogelijk; hoe zou hij het moeten doen? Hij kan de man in een vrouw veranderen omdat ze zo verwant, zo complementair zijn; de verschillen zijn van dien aard dat ze makkelijk te transplanteren zijn.

De ervaring van de plastische chirurgie zal mijn ervaringen ondersteunen, en ik zie niet dat... ik ben het nooit tegen gekomen, dus ik kan niet zeggen dat een mens ooit zo kan vallen dat hij een dier of een vogel wordt. Ik zie de mogelijkheid niet. Hij kan lager vallen, maar hij blijft in een menselijk lichaam.

Dus neem het niet als vanzelfsprekend dat elk volgend leven je automatisch hoger zal zijn. Dat is gevaarlijk. Je moet ervoor werken, je moet het verwerven. Je moet het verdienen.